

Prædiken til 2. søndag efter påske

Joh. 10, 22-30

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Så kom festen for genindvielsen af templet i Jerusalem; det var vinter, og Jesus gik rundt på tempelpladsen, i Salomos Søjlegang. Da slog jøderne ring omkring ham og spurgte: »Hvor længe vil du holde os hen? Hvis du er Kristus, så sig os det ligeud.« Jesus svarede dem: »Jeg har sagt det til jer, og I tror det ikke. De gerninger, jeg gør i min faders navn, de vidner om mig. Men I tror ikke, fordi I ikke hører til mine får. Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, og jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd. Det, min fader har givet mig, er større end alt andet, og ingen kan rive det ud af min faders hånd. Jeg og Faderen er ét.« Johannesevangeliet 10,22-30

Digteren Søren Ulrik Thomsen fortæller et sted om, hvordan han som midaldrende oplever verden anderledes, end da han var ung: ”Da jeg var ung”, siger han, ”var mine følelser enormt stærke og meget entydige. Hvis jeg havde det godt, og tingene lykkedes for mig, så troede jeg, at alting altid ville lykkes for mig. Jeg var ikke til at skyde igennem ... Hvis jeg havde det dårligt, så var jeg sikker på, at jeg aldrig ville blive glad igen, og at mit liv var ødelagt, og alt var tabt”.

Men efterhånden som digteren blev ældre, skete der en ændring, ”så man hele tiden har begge sider med i billedet. Man kan være meget glad over noget, der sker, samtidig med at man godt ud af øjenkrogen kan se, at man kender et menneske, som er meget syg og snart skal dø”.

”Hvis personen dør, kan man være knust af sorg, men samtidig kan man på en mærkelig måde glæde sig over en potteplante, der har fået et lille nyt skud”.

”Det der lille skud så man slet ikke, da man var ung. Da betød det ingenting. Hvad (fanden) rager det mig! Det er jo bare en åndssvag potteplante. Dem er der da masser af i verden”.

Måske ser og hører man verden på en ander-

ledes og dybere måde, efterhånden som man bliver ældre. Når de fysiske sanser svækkes med alderen, så er der andre sanser, der skærpes. Sansen for de små ting eller for tingenes rette værdi.

En lignende erfaring rummer en serie, som jeg i ugens løb så på streaming-tjenesten HBO. Serien hed ”John Adams”, og bygger på en bog om den anden amerikanske præsident, John Adams, en af den amerikanske grundlovs fædre. Efter et langt liv i pligtens tjeneste på de bonede gulve fortæller Adams til sin søn, at han engang har set en fransk dronning med en halskæde, der var 18 millioner livre værd. Alligevel synes den mindste busk ham nu mere fantastisk end denne franske dronning med sine værdifulde smykker, og så citerer han apostlen Paulus: ”Glæd jer, altid!” Det er en befaling eller en indtrængende appel, som man ofte finder i Paulus’ breve. ”Glæd jer altid i Herren”, skriver han. ”Og sig tak under alle forhold”. Paulus taler om glæden som et krav. Du *skal* være glad - og ha’ øjne og øre for det, der er at glæde sig over - for tingenes værdi. På trods af alt det, der ikke er glædeligt.

Og selv under de forfærdeligste forhold kan der være noget at glæde sig over. Noget man pludselig ser eller hører på en anden måde på grund af omstændighederne. Sådan er det også i den russiske forfatter Alexander Solsjenitsyns roman *Gulag-Øhavet*, der over 6 bind beskriver de umenneskelige forhold og endeløse lidelser i Stalins slave-arbejdslejre. Lejre, som ofte lå i og omkring tidligere klostre og kirker, og hvor mange millioner mennesker mistede

livet. Men Solsjenitsyn beskriver også i bogen, hvor overvældende det kan være, som fange, at se solen eller en grøn plet efter mange måneder i en celle, og hvordan fanger melder sig frivilligt til at hente suppe, selvom det er tungt arbejde, for bare at få en smule frisk luft og et glimt af noget andet end cellens grå vægge.

På et tidspunkt er Solsjenitsyn så heldig, at han skal med en særtransport. Det vil sige, at han ikke skal transporteres i de sædvanlige godsvogne, hvor fangerne i mange døgn stod op som sild i en tønne uden mulighed for at sove, og uden mulighed for at få mad eller komme på toilettet mere end en gang i døgn. Solsjenitsyn skal, ledsaget af et par vogtere, afsted i et almindeligt tog fra en almindelig banegård ude blandt andre mennesker.

”Hvis man tænker sig, de dodes sjæle opsøger os engang imellem, uden at vi selv ser dem,” skriver han, ”så ved de også, hvad det vil sige at rejse på den måde”. Og han forestiller sig, hvordan sådan en sjæl sætter sig på en divan på banegården og overhører folks samtaler. Om en mand, der har forladt sin kone. Om en svigermor og en svigerdatter, der ikke kan komme overens. Eller om naboerne, der bruger for meget strøm og ikke tørrer fødderne på måtten.

Sjælen forstår tingenes rette værdi og proportioner i universet. Men hvordan skal han meddele det til de levende, skriver Solsjenitsyn og forestiller sig, at de dodes sjæle, hvis de kunne, ville sige til de levende: ”Brødre! Mennesker! Hvad har I fået livet til?! Ved midnatstid åbnes dødscellernes døre, og gudsbenådede mennesker bliver

ført afsted til skydning ...

På alle landets jernbaner sidder der mennesker og drømmer om den lykke, det vil være at få lov til at strække benene, eller om roen og velværet efter et toiletbesøg. Mens I går under den lyseblå himmel og den varme sol og har retten til frit at bestemme over jeres egen skæbne. I kan gå hen og drikke vand, strække jer eller rejse hvorhen I vil uden bevogtning.

Hvorfor i alverden snakker I så om snavsede sko og dørmåtter, og svigermødre? Lad være med at stræbe efter bedrageriske, illusoriske værdier – materielle goder og titler, der erhverves efter årtiers nervepres, og som konfiskeres i løbet af en nat. ... Hvem behøver I at misunde? Hvorfor? Misundelse fortærer os mere end alt andet. Gnid jer i øjnene, så I kan se, og vask jeres hjerter rene – og værdsæt dem, der elsker jer og dem, der står jer nær, højere end alt andet”.

Måske er det kun i glimt, at vi opfatter tingenes rette værdi. Der er noget, som vi ikke ser eller hører. Fordi vi er et andet sted i livet, eller fordi vi mangler bestemte erfaringer. Eller fordi vi misundeligt har travlt med at sammenligne os med de andre. Så vi glemmer at glæde os over det, vi har, og det, vi selv er. Fordi det ikke er godt nok.

Heldigvis kan andres erfaringer minde os om tingenes rette værdi, når vi glemmer selv at se og høre.

Det er, siger evangeliet, heller ikke alle, der kan se eller høre værdien af det, Jesus siger. Ikke alle kan høre hyrdens stemme. Det gælder f.eks. de jøder i templet, der slog ring om Jesus. ”I tror ikke, fordi I ikke hører til mine får”, siger han. I *har* hørt, hvad jeg har

sagt, og I *har* set, hvad jeg har gjort. Men I tror ikke”. De havde nok besluttet, at de ikke ville være får og heller ikke havde brug for en hyrde eller en herre. Måske havde de deres egen sandhed og havde nok i den. Sådan tænker mange også i dag.

På Facebook så jeg i går, at antallet af selvmord blandt unge i USA fra 2006 til 2016 var tredoblet trods det, at de unge vokser op i et af de mest frie og velstående samfund nogensinde i historien. Den, der havde skrevet opslaget) mente, at årsagen skulde findes i en dyb meningskrise blandt unge amerikanere. En meningskrise, som skyldtes, at religion var på retur. På grund af en kultur, der kræver, at unge selv skal finde deres egen mening og retning og vej i livet. En kultur, der hævder, at der ikke er nogen forpligtende sandhed fra højere sted til at lede de unge. Ikke nogen anden sandhed end den, du kan finde inde i dig selv. Men måske er vi mennesker bare ikke særlig gode til at finde sandheder inde i os selv, eller også er de sandheder, vi finder dér, meget små og ikke til at leve på.

Forhåbentlig kommer noget lignende ikke til at ske herhjemme. Men også i vores kultur er stress og depression blandt unge flerdoblet. Derfor er det vigtigt, at vi taler med dem om, hvad meningen er. Hvad der er værd at bygge sit liv på. Hvad et godt og et sandt liv er. Og at det er vigtigt at høre til et sted, og at tro på noget, der står fast uden for os selv.

Måske er problemet, at vi vil være vores egen hyrde. Måske ligner vi også jøderne i dagens evangelium, som ville have, at Jesus skulle sige dem det ligeud.

Men det er ikke alting, som man altid kan sige lige ud. Sådan er det f.eks. med kærligheden. Man kan ikke overbevise en kvinde om, at hun bør elske én - med gode argumenter. Man kan indgå et fornuftsægteskab på den måde. Men kærligheden kan man ikke fremtvinge eller styre. At elske er heller ikke at begribe noget, men snarere at være grebet af noget og holde fast i det - og være trofast. Sådan er det også med tro. Man kan godt argumentere for troen på Gud eller forsøge at sandsynliggøre, at den er sand. Men det overbeviser næppe nogen. Der er kun én vej. Det er at gøre som dem, der er gået forud for os: Lytte til evangeliet, der klart og enfoldigt taler om Gud som en hyrde, der vogter sine får. Eller som en far, der passer på sine børn. Det kræver selvfølgelig, at vi åbner en bibel eller går i kirke for at blive fortlølig med hyrdens røst. Så vi kan få tillid til, at hvis vi lytter til den, så farer vi ikke vild, selv om Han leder os igennem øde områder for at nå frem til nye græsgange.

Det er sådan salmedigteren i den gammeltestamentlige salme 23, som jeg læste fra alteret, taler – tillidsfuldt - til Gud, som en hyrde, der lader ham ligge på grønne enge og leder ham til det stille vand. Men som også går med i mørkets dal.

Og selvom ingen af os kender nogen hyrder, så taler ordene alligevel til os om noget, som vi kender. De taler til vores længsel efter hvile, fred og beskyttelse, anerkendelse og accept på trods af vores fejl og fald. Hvis vi kommer i kirke med det spørgsmål, mange af os måske af og til stiller os selv: ”Er jeg nu god nok?”, så svarer evangeliet: ”Nej, men du er velkommen alligevel”. Andet har

vi ikke at byde på end det budskab: Evangeliet om Jesus Kristus, som aldrig tvang eller lokkede nogen. Han kaldte og sagde: ”Hør min røst og følg mig”. Og så fulgte de Ham.

Man siger tit, at kirkens problem er, at sproget er gammeldags. Hvis vi bare talte et mere moderne sprog i kirken, så ville det være lettere at forstå og tro, og flere ville komme i kirke. Altså, det er en teknisk eller pædagogisk løsning, der skal til. Vi skal bare opdatere sproget. Til version 2.0. Det tror jeg ikke er rigtigt. Nærmest tværtimod. Vi skal holde os til det bibelske sprog, som har vist sin slidstyrke gennem årtusinder, og som taler klart og enfoldigt. Når salmedigteren siger: ”Herren er min hyrde”, så er det ikke svært at forstå. Det betyder, at digteren overgiver sit liv til Gud og håber og forventer alt godt fra Ham. Det er heller ikke svært at forstå, hvad Kristus siger: ”Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, og jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd”. Og så kan vi svare: ”Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød. Han lader mig ligge i grønne enge. Han leder mig til det stille vand. Han giver mig kraft på ny, han leder mig ad rette stier for sit navns skyld. Selvom jeg går i mørkets dal frygter jeg intet ondt, for din stok og din stav er min trøst”.

Amen

Anders Lundbeck Rasmussen
Kerteminde-Dalby Valgmenighed

Salmer:
736, 662, 234, 482, 721

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
Egevej 4
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk